جاڭا ئداۋىر، جاڭا جورىق، جاڭا ۋلى ئىس

شاندۇڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇدە

شاندۇڭ پەرزەنتتەرى "قاشقار قاجەتتىنە" شىن پەيىلمەن قىزمەت وتەدى

شىنجياڭغا كومەكتەسۇ كەلبەتى

□ انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئىتلشىسى حان چين ـ يان

تايشان مەكتەبى، لياڭشان ارىستان ئبيى، شاندۇڭ ـ شىنجياڭ مادەني اۋىس ـ كۈيىس ورتالىعى، "پان يۇيليان (چيلۇ) مەيىر جەتكىزۇ شاعىن ساباقحاناسى" ... جاز باسىندا شاندۇڭ ولكەسى باعىتتامالى كومەكتەسكەن قاشقار ايماعىنىڭ ئجاڭاشار، يىڭسار، ماكىت، يوپۇرعا سىندى 4 اۋدانىندا "شاندۇڭ فاكتورى" بارلىق جەردەن كوزگە ئتۇستى.

2020 ـ جىلدىڭ باس شەنىندە "ۇتىلامالى تاياقشانى" قولعا العان شاندۇڭ ولكەسىنەن شىنجياڭغا كومەككە كەلگەن 10 ـ توپتاعى كادر ـ دارىندىلار شاندۇڭنىڭ باسىمدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، "شاندۇڭ قابىلەتىن" "قاشقاردىڭ قاجەتتىمەن" تىعىز ۇشتاسترىپ، كومەك قابىلداعان جەردىڭ داموىنا جاڭا جالىندى كۇش سىلادى.

3 جىلدا شاندۇڭنىڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇدە جۇمساعان شىنجياڭغا كومەك قارجىسى جىىنى 4 ميلليارد 400 ميلليون يۇاننان استى، شىنجياڭغا كومەكتەسۇ ناقتى نىسانى 261 بولدى، شىنجياڭغا كومەكتەسۇدىڭ جالپىلىق تىيمدىلىگى جاپىاي جوعارىلاپ، شىنجياڭغا كومەكتەسۇدىڭ تابىسى قوماقتى بولدى.

اقىل ـ پاراسات جاعىنان كومەكتەسۇ شارۇالار كىرىسىنىڭ ارتۇىن جەبەدى

يىڭسار اۋدانى لوپىا اۋىلىنىڭ 3000 مۇدان استام ئشول دالاسىندا سالىنعان وسىزامانداناعان كۇن نۇرى جىلجايى كۇن استىندا جارقراي كوزگە تۇسەدى، جىلجايدا جاڭادان ەگىلگەن روزا گۇلى جايقالا ئوسپ كەلەدى.

"بۇرىن بۇل ارا قىلتاناق شىقپايتىن جەر ەدى"، ـ دەدى روزا گۇلنە تىڭايتقىش بەرىپ، سۇارۇمەن قاربالاس جۇرگەن ئانۋار ازەز، ـ "شىنجياڭغا كومەكتەسۇ نىسانى ئشول دالانى ىرىستى القاپقا اينالدىردى".

"وسىنداي جىلجايداعى ئار مۇ جەردەن جىلىنا 50 مىڭ تالدان استام روزا گۇلىن الۋعا بولادى، ئبىر تال گۇلدىڭ ساتىلۇ باعاسى 4 يۇاننان اسادى"، ـ دەدى ئشول دالادا جوعارى دەڭگەيدەگى زەردەلى كۇن نۇرى جىلجايىن سالۋ جوننىندە نزدەنىس جاساعان شىنجياڭ بايىۇي اۋىل شارۇاشىلعى ەلىم ـ تەحنيكاسىن دامىتۇ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس جوراسى لي جىحۇڭ.

شاندۇڭنان كەلگەن وسى كاسىپورىن قازىرگە دەيىن قاشقار ايماعىندا وسىزامانداناعان 233 كۇن نۇرى جىلجايىن سالىپ، 335 جىلجايدى جاڭالاپ، دارەجەسىن جوعارىلاتتى. ئبىر جىلجايدىڭ جىلدىق ورتاشا تابىسى 30 مىڭ يۇاننان اسىپ، قىستاقتاعى كوپتەگەن تۇرعىننىڭ كىرىسىن ورنىقتى ارتتىرۇعا تۇرتكى بولدى.

ئجاڭاشار اۋدانىندعى "لۇجياڭچيڭ" ازىقتىق ساڭىراۋقۇلاق ەكولوگيالىق ەلىم ـ تەحنيكاسىنان ۇلگى كورسەتۇ باقشاسىندا ساڭىراۋقۇلاق تاياقشاسىنان قاتارلانا رەتتى ئوسپ شىققان قارا ساڭىراۋقۇلاقتاردىڭ قاۋلاي ئوسپ كەلە جاتقانىن كورۇگە بولادى.

"وسى ارادا اعاش ساڭىراۋقۇلاعىن جينايمىن، اقشا تابۇمەن بىرگە وتباسىمداعىلارعا دا قارايلاسا الامىن"، ـ دەدى جەرگىلىكتى دىقان تۇرسۇنگۇل زۇنۇن، ـ "بىلتىر سەلبەستىك كووپەراتيۋ 3 رەت تابىس ئبولدى، 200دەن استام وتباسىنا 900 مىڭ يۇاننان استام اقشا ۇلەستىردى".

كومەك قابىلداعان جەردەگى 4 اۋداننىڭ بايلىق قاسيەتىن تيانىاق ەتكەن شاندۇڭ شىنجياڭغا كومەكتەسكەندە ىلگەرىندى ـ كەيىندى شاندۇڭ شۇيفا توبى سياقتى باستاماشى كاسىپورىندارىدى ەنگىزىپ تيانىاقتاتىپ، ئبىر توپ ەرەكشە اۋىل شارۇاشىلعى باقشاسى مەن كاسىپ سالاسى بازاسىن قالىپتاستىرىپ، ئشول دالانى بايۇ باقشاسىنا اينالدىردى.

شاندۇڭ ولكەسى كومەك قابىلداعان جەردىڭ ادام كۇشى بايلىعىن دامىتۇىندا كىلتەڭ ماسەلەگە مەڭزەس، دارىندىلار بايلىعى مەن بازار باسىمدىلىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، شىنجياڭغا كومەكتەسۇ قارجىسىن جۇمساۋ ارقىلى شاندۇڭنىڭ اۋىل شارۇاشىلعىنا داعى باستاماشى كاسىپورىندارىدان كوكونىس، جەمىس ورمانى، مال شارۇاشىلعى، ازىقتىق ساڭىراۋقۇلاق جاقتارىندا 163 "جەرگىلىكتى ماماندى" قاشقاردا تۇراقتاپ تۇرۇعا تاڭداپ ۇسىنىس ەتىپ، 800دەن استام جەرگىلىكتى تەحنيكتى باۋلپ، جىىنى 100 مىڭنان استام شارۇاعا (رەت) قىزمەت ەتىپ، قاشقار ايماعىنىڭ اۋىل شارۇاشىلعىنىڭ كاسىپ سالالانا داموىنا "قۇات سىلادى".

سونىمەن بىرگە شاندۇڭ ولكەسى اقىل ـ پاراسات جاعىنان شىنجياڭغا كومەكتەسۇ قىزمەتىن كورنەكتى تۇرده ويداعىداي يگەرىپ، "شاندۇڭنىڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇىندەگى قاشقار يكەمدى دارىندىلار قىزمەت پۇنكتىن" قۇرىپ، "نە كەم بولسا، سوعان قاتىستى ادامدارىدى تاڭداپ جىبەرۇ" پرينسيپى بوىىنشا، بۇكىل ولكە كولەمىنەن كاسىپتىك تەحنيكا دارىندىلارىن قاشقار ايماعىنا كومەكتەسۇگە ورنالاستىردى. 3 جىلدا شاندۇڭ ولكەسىنىڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇگە تاڭداپ جىبەرگەن، ەڭگزگەن ئتۇرلى كادر ـ دارىندىلارى جىىنى 3100 ادام بولىپ، كومەك قابىلداعان جەردەگى 68 مەكەمە ـ ورىندانى، 26 كاسىپتىك تاراۋداعى كاسىپتىك تەحنيكا دارىندىلارى جەتسىپۇ ولقىلمعىن ئونمەدى تولقتادى.

تىزبەك فورماسىنداعى ساۋداگەر شاقىرۇ كاسىپ سالاسىنىڭ داموىن جەبەدى

ئجاڭاشار اۋداننىڭ جوعارى، جاڭا تەحنيكا كاسىپ سالاسىن جەتىلدىرۇ باقشاسىنان ورىن العان شىنجياڭ باۋفيلۇڭ دالالىق دەنە تاربيە بۇيىمدارى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ئوندىرىس سەحىندا ماشينالار گۇرىلدەپ، جۇمىسشىلار قاربالاس جۇمىس ىستەۋدە.

"قىزمەتىمدى ەرەكشە ۇناتامىن. وسى ارادا قىزمەت ىستەگەندە كىرىسىم ورنىقتى بولادى ئارى كوپتەگەن ئبىلىم ۇيرەنە الامىن"، ـ دەدى وسى سەرىكتەستىكتىڭ قىزمەتكەرى ابدۇكەرىم ئاحات.

بالىق اۋلاۋ جابدىقتارى، بالقشىلىق جابدىقتارى سياقتى ونىمدەردى ئوندىرۇدى نەگىز ەتەتىن وسى سەرىكتەستىك شاندۇڭنىڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇى بايلانىسىمەن ەنگىزىلگەن ۇيحاي باۋفيلۇڭ بالقشىلىق جابدىقتارى شەكتى سەرىكتەستىگىنە قاراستى سەرىكتەستىك ەسەپتەلەدى. 3 جىلدا شىنجياڭ باۋفيلۇڭ دالالىق دەنە تاربيە بۇيىمدارى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باستاماشىلىدىق ەتۇىندە، ىلگەرىندى ـ كەيىندى شىنجياڭ حاۋشدا دالالىق سپورت شەكتى سەرىكتەستىگى سياقتى دالالىق دەنە تاربيە بۇيىمدارىن وندىرەتىن 13 كاسىپورىن ئجاڭاشار اۋداننىڭ جوعارى، جاڭا تەحنيكا كاسىپ سالاسىن جەتىلدىرۇ باقشاسىنا ارت ـ ارتىنان ىرگە تەۋپ، ئتۇرلى ونىمدەرىمەن شىنجياڭ رايوننىڭ دالالىق دەنە تاربيە بۇيىمدارى سالاسىنداعى اقتاڭداعىن تولتىردى.

"كاسىپ سالاسى جاعىندا شىنجياڭغا كومەكتەسۇدىڭ ارقاسىندا، ئجاڭاشار اۋدانى دالالىق دەنە تاربيە بۇيىمدارى، بالقشىلىق جابدىقتارى سالاسىندا شىنجياڭ بوىىنشا كولەمى ەڭ ۇلكەن، ىستەتكەن جۇمىسكەرى ەڭ كوپ، ئونىم قۇنى ەڭ جوعارى كاسىپ تىزبەگى بازاسىنا اينالدى"، ـ دەدى ئجاڭاشار اۋداندىق جوعارى، جاڭا تەحنيكا كاسىپ سالاسىن جەتىلدىرۇ باقشاسىن باسقارۇ كومىتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۇشىسى اسقار ابلەت.

يوپۇرعا اۋداننداعى شاندۇڭنىڭ "ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندە" ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇدەگى ئتۇىندى نىسانى سانالاتىن تىايىۇە قاپتاۋ ـ قوراپتاۋ ماتەريالدارى كاسىپ سالاسى باقشاسى وڭتۇستىك شىنجياڭداعى ەڭ ۇلكەن قاپتاۋ ـ قوراپتاۋ كاسىپ سالاسى بازاسىنا اينالدى.

وسى كاسىپ سالاسى باقشاسىن قۇرعاندا شاندۇڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇ بايلانىسىمەن شىنجياڭ شىنفەي جاڭا ماتەريال توقماشىلىق ەلىم ـ تەحنيكاسى شەكتى سەرىكتەستىگىن باستاماشى ەتىپ، جوعارعى، تومەنگى بۇىندارداعى كاسىپورىندارىدى رەتتەپ، بىرىكتىرىپ، ۇيىرمە قۇراۋ بوىىنشا سىرتقى قاپ ـ قوراپ وڭدەيتىن 19 كاسىپورىندى وسى ارادا ىرگە تەبۇگە باستادى، جالپى قوسىلعان قارجى 525 ميلليون يۇان بولىپ، جىلىنا 100 مىڭ تونىنا سۇلياۋ قاپ ـ قوراپ، ئبىر ميلليارد 500 ميلليون توقىما قالتا، ئار ئتۇرلى رەڭدەى قوراپتاۋ جاشىگىنەن 50 ميلليون جاشىك وڭدەيتىن ئوندىرىس كولەمىن جۇزەگە اسىردى ئارى 2000 جۇمىس ورنىمەن قامدادى.

تايىۇە قاپتاۋ ـ قوراپتاۋ ماتەريالدارى كاسىپ سالاسى باقشاسى يوپۇرعا اۋداننىڭ شاندۇڭداعى كاسىپ سالاسىن ساتىلاي ويستىرىپ قابىلداۋىنىڭ ۇاكىلى. ەرەكشەلىككە يە باقشا اۋماعىن تۇلعالاۋ، ەرەكشە باسىمدىققا يە كاسىپ سالاسىن سۇيەمەلدەپ جەتىلدىرۇ، "ۇلكەن قامبانى شعىستا جىلجىتۇ" ينجەنەريا ـ سىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتۇ... كاسىپ سالالارى جاعىندا شىنجياڭغا كومەكتەسۇدەگى شاندۇڭ بوگەنايى مەن مۇندالاعان نىساندار جۇرت نازارىن اۋدارادى.

شاندۇڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇدە دارىندى، قارجى، تەحنيكا، باسقارۇ سياقتى جاقتارداعى باسىمدىقتارىن ساۋلەلەندىرىپ، قاشقار ايماعىنىڭ بايلىق، وڭىرلىك ورىن سياقتى جاقتارداعى باسىمدىقتارىمەن ۇشتاستىرىپ، ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇدەن، حالقتى بايىتىپ، كىرىسىن ارتتىرۇدان بازاردى شىكەرتىلەي اشۇعا، جاڭا وزگەشەلىك سومداۋعا، تىڭ سەرپىلىستى جۇزەگە اسىرۇعا دەيىن قاشقاردىڭ ئس جۇزىندىك جاعدايىنا ۇيلەسەتىن، شاندۇڭ ەرەكشەلىگىنە يە كاسىپ سالاسى جاعىندا شىنجياڭغا كومەكتەسۇ جولىن سالدى. قازىرگە دەيىن شاندۇڭنىڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇى بايلانىسىمەن ەنگىزىلگەن 400گە تاياۋ كاسىپورىن ئجاڭاشار، يىڭسار، ماكىت، يوپۇرعا سىندى 4 اۋداننىڭ كاسىپ سالاسى باقشاسىنا ىرگە تەۋپ، جەرگىلىكتى بۇقارادان 16 مىڭ ادامدى جۇمىسقا قابىلدادى.

وتاندىق ئىلم تاراتۇ مادەنيەت جاعىنداعى شىنايى مويىنداۋدى كۇشەيتە ئتۇستى

"ئومىر بويى شەكارانى كۇزەتۇ جۇمىسىمەن عانا شۇعىلدانىپ، حان پاتشالىعىنىڭ اتاق ـ ابىرويىنا داق تۇسىرمەيمىن". 4 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى كەشكى ساعات 9دا شىنجياڭ كوركەمونەر تەاترى مۇقام كوركەمونەر تەاترحاناسىنىڭ تەاتر زالىنداعى ساحنادا حان داۋىرىنە ئتان ۇلكەن بامبۇك جازبالارىنىڭ باياۋ كوتەرىلۋىمەن ئان ـ ئبي تەاترى «بانچاۋ» زالداعى كورەمەندەردى ملك جىلدىڭ الدىنداعى تاريحي عاجايىپ كورىنىستەن كوز ايدىن ەتتى.

«بانچاۋ» ئان ـ ئبي تەاترىن شاندۇڭ ولكەسى دۇڭىيڭ قالاسىنىڭ شىنجياڭغا كومەكتەسۇ قولباسشىلىق شتابى مەن ئجاڭاشار اۋداندىق پارتكومىنىڭ ۇڭىت ئبولىمى بىرلەسىپ دايىندىعان. تۇڭعىش كەزەكتى شىنجياڭ ماەدەنيەت ـ كوركەمونەر فەستيۋالىندا قويىلعاندار كەيىن مامان ـ وقىمىستىلار مەن كورەرمەندەردىڭ جاقسى باعاسىنا يە بولعان.

"المۇرت گۇلى شەشكەنگەندە، كوكتەم جاڭبىرى سەبەلەيدى؛ المۇرت گۇلى جەرگە توگىلگەندە، كوكتەم جەرگە ئنار بەرەدى". شاندۇڭنان شىنجياڭغا كومەككە كەلگەن وقىتۇشىنىڭ جەتەكشىلىگىندە، ماكىت اۋداندىق 4 ـ ورتا مەكتەپتىڭ وقۇشىلارى "المۇرت گۇلىنە ماداق" اتتى كونسەرت ئنومىرىن ورىنداپ، قالىڭ كورەرمەننىڭ القاۋىنا بولەندى.

"مول مازمۇندى، الۋان ئتۇرلى مەكتەپ مادەني قىىمداري بالالارعا جۇڭحۇانىڭ تاڭداۋلى ئداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ تارتىمدىلىعىن شىنايى سەزىندىردى، سول ارقىلى جۇڭحۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمى اناعۇرلىم بەرىك ورناتىلدى"، ـ دەدى ماكىت اۋداندىق 4 ـ ورتا مەكتەپتىڭ باستىعى ارزۇگۇل ئيۇسۇپ.

(جالعاسى 4 ـ بەتتە)

(باسى 1 ـ بەتتە)

جەتە ۇعىنىپ، تولىق تۇسىنۇگە تاباندى بولىپ، تەرەڭدەي ۇيرەنىپ، ابدەن ئبىلۇدى ورىنداپ، "ەكىنى تۇراقتاندىرۇ ـ دى" باتىل قولدايتىن، "ەكىنى قورعاۋدى" باتىل ورىندايتىن يدەيالىق نەگىزدى ۇزدىكسىز بەكەمدەۋ كەرەك. جان ـ جاقتى ۇيرەنۇ، جۇيەلى يگەرۇ جاعىنا كۇش سالىپ، كۇندەلىكتى تۇرمىسپەن توعىستىرۇ، ۇنەمى ئتۇسىنۇ باردىسىندا ناقتى ونىمدىلىككە ۇمتىلىپ، شىنايى ۇيرەنىپ، شىنايى ئتۇسىنىپ، شىنايى سەنىپ، شىنايى قولدانىپ، شي جينپيڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن ساياسي جاقتان شىنايى مويىنداۋدى، يدەيالىق جاقتان شىنايى مويىنداۋدى، نازاريالىق جاقتان شىنايى مويىنداۋدى، سۇيىسپەنشىلىك جاقتان شىنايى مويىنداۋدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، يدەيادا، ساياسىدا، ارەكەتتە شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىمەن وسكەلەڭ ئبىر اۋىزدىلىقتى بۇلجىماي ساقتاۋ كەرەك. ماسەلەنى باعدار ەتۇگە تاباندى بولىپ، تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇدى بارىنشا ورىستەتىپ، بايانىدى تىنىشتىقتا ساياتىن ئتۇبىرلى سىپاتتى، نەگىزدىك سىپاتتى، ۇزاق بولاشاقتىق سىپاتتى ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشۇ كەرەك. باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ جوننىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىن ۇيرەنۇدى، دايەكتىلەندىرۇدى تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇگە باستان ـ ياق ئسڭىرىپ، نازاردى 2 ـ، 3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جوننىندەگى اڭگىمە ئماجلىسىنىڭ رۇحىنا جانە باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ شىنجياڭدا قىزمەتتى كوزدەن كەشىرگەندە سويلەگەن ماڭىزدى ئسوزىنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۇىنىڭ رۇحىنا شوعىرلاندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى باسقارۇ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ئدال دايەكتىلەندىرىپ، تەرەڭ قاتپارلى قايشىلىقتاردى، شەشۇشى فاكتورلاردى، تۇزىمدىك ماسەلەلەردى، اسىرەسە، جينالىپ قالعان قىىن ماسەلەلەردى، ئسڭستى كىناراتتار مەن قاساڭ دەرتتەردى تىعىز ارقاۋ ەتىپ، ئتۇىندى كورنەكتىلەندىرىپ، شكەرلەي تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ جۇرگىزىپ، ئبىر ـ بىردەن سالالاپ، تىزىمدىكتى ايقىنداپ، ماسەلەنى كۇش سالا شەشىپ، قىىن ماسەلەلەردى شەشىپ، بايانىدى تىنىشتىقتا ئتىمدى ئتۇبىرلى وزگەرىستىڭ جۇزەگە اسۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك. جۇيە كوزقاراسىنا تاباندى بولىپ، داموۇ مەن حاۋىپسىزدىكتى ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ، رەفورما، داموۇ، ورنىقتىلىق قىزمەتتەرىن تىڭعىلىقتى ىستەۇ كەرەك. قىىن ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشىپ، داموۇدى جەبەپ، جاڭا داموۇ ۇستانىمىن تولىق، دالمە ـ ئدال، جايپاي دايەكتىلەندىرىپ، شىنجياڭنىڭ وڭىرلىك ورنى مەن ەنەرگيا بايلىعى باسىمدىعىن تياناق ەتىپ، وسىزامانداناعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن قالىپتاستىرىپ، جبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، جوعارى ساپالى داموۇدى كۇش سالا ىلگەرىلەتۇ كەرەك. حاۋىپ ـ قاتەردەن بار كۇشپەن ساقتانىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاپ، ئار سالاداعى ەلەۋلى حاۋىپ ـ قاتەرلەردەن، كومەسكى كىناراتتاردان ئونمەدى ساقتانىپ جانە ونى جويىپ، جوعارى ساپالى داموۇ مەن جوعارى دەڭگەيدەگى حاۋىپسىزدىكتىڭ ئتىمدى ىقپالداستىعىن قۇلشىنا جۇزەگە اسىرۇ كەرەك. بار كۇشپەن ناقتى ىستەر ىستەپ، حالقتىڭ مۇڭ ـ مۇقتاجىن شەشىپ، بۇقارا ەڭ كوڭىل ئبولىپ وتىرعان، ەڭ تىكە، ەڭ ناقتى مۇدده ماسەلەلەرىن ويداعىداي شەشىپ، ناقتى ىستەردى، جاقسى ىستەردى تىڭعىلىقتى ىستەپ، داموۇ جەتىستىكتەرىنىڭ حالىق تۇرمىسىنا اناعۇرلىم ويداعىداي تىىمدىلىك جەتكىزۇىن، جۇرت تىلەگىن ۇيىستىرۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك. شىنداپ كىرىسىپ، قىىن تۇيىندەرگە سايىس جارىيالاۋعا، قاتاڭ قاداعالاپ، رەتتەپ ـ تۇزەتۇگە تاباندى بولىپ، ماسەلەلەردى زەرتتەۇ، ماسەلەلەردى شەشۇ ارقىلى قىزمەتتە جاڭا جاعدايى اشۇ كەرەك. ماسەلەنى رەتتەۇ ـ تۇزەتۇدى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ تۇتاس بارىسىنا ئسڭىرىپ، نازاريا ۇيرەنۇدە تەكسەرىپ ورتاعا قويىلعان ماسەلەلەر، تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇدە بايقالعان ماسەلەلەر، داموۇدى ىلگەرىلەتۇدە جولىققان ماسەلەلەر، بۇقارانىڭ اڭىسى كۇشتى بولعان ماسەلەلەر جوننىندە جالتارماي، جاسىرماي، تايساقتاماي، شىندىقتى ئس جۇزىننەن نزدەپ، قىىنىدىقتان تايسالماي العا ۇمتىلىپ، ماسەلەنى كوزدەپ، ماسەلەلەردى قاداعالاپ، ماسەلەنى كوزدەي وتىرىپ تۇزەتىپ، ئس جۇزىندىك ماسەلەلەردى شەشۇ بارىسىندا جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزامانداندىرۇدىڭ شىنجياڭ امالياتىندا تىڭ تابىستارعا قول جەتكىزۇدى ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

جاڭ جۇ، تيان شياڭلي، ۇاڭ ميڭشان، ۇاڭ جيانشين، ەلزات احمەتجان، قادەن كابەن، ئماردان مۇحيت، دۇ حۇڭيان، اۋتونوميالى رايوننىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەلەرى، ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپاسىنداعى جاۋاپتى جولداستار، كەڭسەدەگى قاتىستى جولداستار قاتارلىلار ماجلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەرەكشە ابزالدىلىعىن شىنايى ساۋلەلەندىرىپ، نازاردى ورتا ازيا ەكونوميكالىق سەلبەستىگىنىڭ ئتۇيىندى سالالارىنا شوعىرلاندىرا وتىرىپ، قىزمەت ورىستەتىپ، وڭىردەگى مەملەكەتتەر ارا ەكونوميكالىق اۋىس ـ كۇيىستى جەبەۇگە، جۇڭگو مەن قاتىستى ەلدەردىڭ ەكونوميكا ـ ساۋدا سەلبەستىگى دەڭگەيىن جوعارىلاتۇعا اقىل ـ پاراسات جاعىنان ئونمەدى قولداۋ كورسەتۇىن ئۇمت ەتتى.

اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، اۋتونوميالى رايوننىڭ ئتوراعاسى ەركىن تۇنياز، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيى جاڭ چۇنلين تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇگە قاتىناستى.

ورتا ازيا وڭىرلىك ەكونوميكالىق سەلبەستىك شۇەيۇانى (CAREC) مەحانيزمىنە مۇشە 11 ەل بىرگە باستاما كوتەرىپ قۇرعان، بىرگە باسقاراتىن ۇكىمەت ارالىق حالقارالىق ۇيىم، ورتا ازيا وڭىرىندەگى ئارقايسى ەلدەر ارا ئبىلىم ورتاقتاسۇدى جانە اۋىس ـ كۇيىستى جەبەۇدى، وڭىرلىك ۇلاستىرۇدى، تۇتاستىرۇدى جانە ەكونوميكا ـ ساۋدا سەلبەستىگىن ىلگەرىلەتۇدى ماقسات ەتەدى.

ما شيڭرۇي شۇەيۇانعا كەلىپ، شۇەيۇان قۇرىلىسى جانە جۇمىس جۇرگىزۇ، داموۇ جوننىندەگى تانىستىرۇدى تىڭدادى، علمي قىىمىلدار ورىستەتۇ، حالقارالىق اۋىس ـ كۇيىستى جەبەۇ، وڭىرلىك ەكونوميكالىق سەلبەستىككە قىزمەت وتەۇ سىندى قاتىستى جاعدايلاردى تاپتەشتەي ۇعىستى. قىزمەت اۋماعىنا بارىپ، جۇڭگولىق، شەتەلدىك قىزمەتكەرلەردىڭ قىزمەت، تۇرمىس جاعدايىن ەگجەي ـ تەگجەيلى سۇراپ ۇعىستى، ينتەرنەت جەلىسىندە، ينتەرنەت جەلىسىنەن تىس ئوزارا ۇشتاستىرىپ باۋلۇ، كوپ جاقتى اۋىس ـ كۇيىس، زەرتتەۇ ـ تالقى قىىمىلدارىنىڭ مازمۇنىن بايىتۇ، ايىاسىن كەڭەيتۇ سياقتىلار جوننىندە ولارمەن پىكىر اۋىستىردى.

ما شيڭرۇي اڭگىمە ماجلىسىندە مىنالاردى ئبىلدىردى: بيىل ـــ "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جول" باستاماسى العا قويىلعاندىعىنىڭ 10 جىلدىعى. ئتوراعا شي جينپيڭ مەن قاتىستى ەل مەملەكەت باسشىلارىنىڭ ستراتەگيالىق جەتەكشىلىك ەتۇىندە، جۇڭگو مەن ورتا ازيا وڭىرىندەگى ەلدەردىڭ اۋىس ـ كۇيىسى، سەلبەستىگى ئۇرتىس تەرەڭدەپ، "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جولدى" جوعارى ساپامەن بىرگە قۇرۇدا سۇبەلى جەتىستىككە قول جەتكىزىلدى. جوعارى دەڭگەيدە سىرتقا ەسىك اشۇعا تاباندى بولىپ، ورتا ازيا وڭىرىندەگى ەلدەرمەن ەكونوميكالىق سەلبەستىكتى كۇشەيتۇ ـــ شىنجياڭنىڭ ئتوراعا شي جينپيڭنىڭ شىنجياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىزدى ئسوزىنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۇدىنىڭ رۇحىن جانە جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى باسقارۇ جالپى جوباسىن تولىق، تياناقتاندىرۇىندا ماڭىزدى مازمۇن. ورتا ازيا وڭىرلىك ەكونوميكالىق سەلبەستىك شۇەيۇانى ماڭىزدى ئبىلىم سەلبەستىگى قۇرىلمى رەتىندە، ساياسات زەرتتەۇ، ئبىلىم ورتاتاسۇ، جەتىستىكتى كادەگە جاراتۇ جاقتارىندا اناعۇرلىم زور داموۇدى جۇزەگە اسىرىپ، التىن جازۇلى ماڭدايشالىقتى جارقراتىپ، رولىن اناعۇرلىم ويداعىداي ساۋلەلەندىرۇدى كەرەك. شۇەيۇاننىڭ جاقىن ارادا وتكىزىلەتىن جۇڭگو ـ ورتا ازيا باسشىلار ئماجلىسىن وراي ەتىپ، داموۇ ورنىن ونان ارى ايقىنداپ، نازاردى قىزمەت تۇيىننىنە ونان ارى شوعىرلاندىرىپ، جۇمىس جۇرگىزۇ ۇلگىسىندە جاڭالىق اشا داميپ، ورتا ازيا وڭىرىندەگى ەلدەر ارا ەكونوميكالىق سەلبەستىكتىڭ ئتۇيىندى بەتالىسى مەن ماڭىزدى سالاسىن ارقاۋ ەتىپ، ابزال بايلىقتاردى تولىق بىرىكتىرىپ، بەلسەندى، ئونمەدى تۇردە قولداۋ كورسەتۇىن ئۇمت ەتەمىن. ەسىك اشۇدى، داموۇدى اناعۇرلىم كەڭەيتىپ، حالقارالىق اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، جۇڭگو ـ مەن، اسىرەسە، شىنجياڭداعى جوعارى مەكتەپ، ۇيىم، كاسىپورىن سياقتىلارمەن كەڭەسۇدى، اۋىس ـ كۇيىستى كۇشەيتىپ، علمي زەرتتەۇ، نىساندارداعى ىلگەرىلەتۇ سياقتى ناقتى ىستەر سەلبەستىگىن بىرگە ورىستەتىپ، جۇڭگونىڭ شىنجياڭى مەن جبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۇى بوىىنداعى ەلدەردىڭ ئوزارا پايدا جەتكىزۇىنە، تەڭ يگىلىككە كەلۇىنە، داموۇنا كۇش ۇستەۇ كەرەك. شىنجياڭ دايىاشى قالا جاۋاپكەرشىلىگىن شىنايى ارقالاپ، شۇەيۇاننىڭ داموۇن كۇش سالا قولداپ، قىزمەت وتەۇ قامتاماسىزدىعىن ويداعىداي شەشىپ، قىىنشىلىق پەن ماسەلەنى ويداعىداي شەشىپ، شۇەيۇاننىڭ قۇرىلىسىنا، جۇمىس جۇرگىزۇىنە، رولىن ساۋلەلەندىرۇىنە تاماشا ورتا جاراتادى.

ورتا ازيا وڭىرلىك ەكونوميكالىق سەلبەستىك شۇەيۇانىنىڭ باستىعى كابىر جۇرازودا مىنالاردى ئبىلدىردى: ورتا ازيا وڭىرلىك ەكونوميكالىق سەلبەستىك (CAREC) مەحانيزمىنىڭ جانە "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جولدى" بىرگە قۇرۇدىڭ ورتاق نىساناسى بار. شۇەيۇان ابزالدىلىعىن، رولىن بەلسەنە ساۋلەلەندىرىپ، بىرلەسىپ زەرتتەۇ، سەلبەستىك تىلدەسۇى، ئبىلىم ورتاقتاسۇ سياقتى قىىمىلدارىدى ورىستەتىپ، ئارقايسى مۇشە ەلدەردىڭ اناعۇرلىم ئونمەدى بايلانىس جانە سەلبەستىك ورناتۇىن جەبەيدى. جۇڭگو شىنجياڭنىڭ وڭىرلىك ورىن ابزالدىلىعى وزگەشە، جۇڭگونىڭ باتىسقا ەسىك اشۇداعى الدىڭعى شەبى جانە "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جول" بويىنداعى ەلدەردى تۇتاستىراتىن ماڭىزدى توراپ. شۇەيۇان شىنجياڭنىڭ ەسىك اشۇىنا، داموۇنا بەلسەنە ات سالىسىپ، پاراسات قويماسى داموۇ تالقى مىنبەرىن وتكىزىپ، شىنجياڭنىڭ قاتىستى قۇرىلىمدارىمەن، ۇيىمدارىمەن جانە جوعارى مەكتەپتەرىمەن بايلانىستى كۇشەيتىپ، ساياساتتىق قىزمەت وتەۇ قابىلەتىن بىرگە جوعارىلاتىپ، شىنجياڭنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ گۇلدەنىپ ـ كورىكەيۇىنە، بايانىدى داموۇنا كۇش ۇستەيدى.

قادەن كابەن قاتارلىلار تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇگە قاتىناستى.